

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení autora/ky bakalářské práce: Jakub Černý

Název bakalářské práce: Analýza podkladů pro vzdělávání o českém politickém systému

Typ posudku: oponenta práce

Autor posudku: Arnošt Veselý

Student si pro svoji práci zvolil důležité, byť doposud přehlížené, téma učebních podkladů o politickém systému pro základní a střední školy. Již samotný výběr tématu je tedy třeba ocenit, stejně jako fakt, že se mu umně podařilo skloubit praktický problém s problémem výzkumným. Práce má jasné a srozumitelné závěry. Za nejzajímavější přitom považuji zjištění, že učebnice přispívají (v ČR velmi rozšířenému) přesvědčení, že klíčovým politickým aktérem je prezident republiky a naopak připívají k nedocnění role Senátu.

Práce je jasně strukturována do šesti hlavních částí. Velkým kladem je již přesné zacílení a jasné stanovení výzkumných otázek a cílů. Ačkoli na první pohled by se mohlo zdát, že operacionalizace tématu je přílišným zúžením problematiky, domnívám se, že to byla dobrá volba. Autor si totiž klade jasné otázky, které je s to přesvědčivě a jednoznačně zodpovědět.

Teoretická východiska jsou vhodně vymezena. Teorie miskonceptů a prekonceptů je nosná a vhodně zvolená, byť by práci možná prospělo, kdyby se student seznámil i přímo se zahraniční literaturou na toto téma a blíže osvětlil, jak vznikají. Především by pomohlo, kdyby byly lépe popsány *mechanismy*, jak k miskonceptům a prekonceptům dochází. Autor například dále v práci správně poukazuje na nepřesnosti v učebnicích a dovozuje, že ty mohou být základním zdrojem miskonceptů a prekonceptů. Naopak, alespoň se mi to tak jeví, se staví poměrně rezervovaně k „vyprávěcí“ a ilustrativní formě učebnic jako zjednodušující. Nicméně teorie prekonceptů (alespoň v kognitivní vědě) staví, mimo jiné, na domněnce, že žáci si přinášejí celou řadou modelů a domněnek již z rodiny. Ilustrativní či vyprávěcí forma sice tedy může být zjednodušující, ale zároveň může lépe pracovat s tím, co děti a studenti již o politickém světě ví. Jinak řečeno: může jim dávat větší smysl a ve svých *důsledcích* vést

k menším miskonceptům než učebnice obsahově a terminologicky správná, ale (vzhledem k dosavadním životním zkušenostem dětí) obtížně pochopitelná.

Metodologie práce je výborně a precizně zvládnutá. Oceňuji standardizaci otázek, která vede k transparentnosti výzkumného procesu. Ten je také výborně proveden a mám k němu jen velmi drobnou výhradu, a to že Národní program rozvoje vzdělání v ČR a Strategii vzdělávací politiky bychom měli považovat za strategické, nikoli kurikulární, dokumenty (s. 7).

Pokud jde o věcnou správnost a přesvědčivost argumentace, práce je napsána jasným, přesným a srozumitelným jazykem¹. Předkládaná tvrzení jsou podpořena jasnými argumenty a zpravidla i odkazem na empirická zjištění. Oceňuji též precizní formální zpracování práce a grafickou úpravu. Je vidět, že student na práci dlouhodobě a pečlivě pracoval.

Z výše uvedených důvodů doporučuji práci přijmout k obhajobě a hodnotit ji známkou „A“

Otázky k obhajobě:

1. Na jaká zjištění z Vaší práce by bylo vhodné navázat dalším výzkumem?
V čem a proč? Jak by mohl tento výzkum vypadat?
2. Jaká učebnice pro základní a střední školy, dle Vašeho názoru, nejméně přispívá k miskonceptům a prekonceptům? Je to, podle Vašeho názoru, také celkově nejlepší učebnice? Proč ano, či ne?

Datum: 25.5. 2018

Prof. PhDr. Arnošt Veselý, Ph.D.

¹ Jednou z mála výjimek je formulace na straně 12 „Metodologicky se opřu zejména o *demonstrativní* studii Dvořáka“. Autor měl asi na mysli „explorační“ či „ilustrativní“.